

ПРОБЛЕМИ БІОРІЗНОМАНІТТЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ В ЕНЕРГЕТИЦІ

[Біорізноманіття](#), [Енергетика](#)

[енергетика](#), [Біорізноманіття](#), [Декарбонізація](#)

Зобов'язання європейського енергетичного сектору щодо біорізноманіття є не просто моральним обов'язком, а й прагматичною стратегією для забезпечення розроблення сталих проєктів.

Біорізноманіття лежить в основі здоров'я наших екосистем і, відповідно, наших економік і суспільств. Екологічні процеси, такі як запилення, очищення води та поглинання вуглецю, мають вирішальне значення для наших основних потреб та благополуччя. Їхня втрата може призвести до серйозних наслідків, таких як зростання продовольчої небезпеки, збільшення кількості стихійних лих і посилення впливу зміни клімату на всі сектори економіки.

Прискорена втрата біорізноманіття, спричинена втратою середовищ існування, забрудненням, зміною клімату і надмірною експлуатацією є не лише екологічною, а й соціально-економічною проблемою. Міжурядова науково-політична платформа з біорізноманіття та екосистемних послуг (IPBES) повідомляє, що протягом наступних кількох десятиліть вимирання загрожує майже одному мільйону видів. Всесвітній фонд дикої природи (WWF) виявив, що глобальні популяції диких тварин вже скоротилися щонайменше на 69% з 1970 року.

Хороша новина полягає у тому, що декарбонізація за допомогою відновлюваних джерел енергії може знизити ризики для біорізноманіття до 75% у всьому світі. Така статистика підкреслює синергію між розгортанням відновлюваних джерел енергії та збереженням біорізноманіття. Поєднання кліматичної і природної криз вимагає комплексних рішень. Прикладом є нещодавно підготовлений у рамках **проєкту PowerPlant** перший у своєму роді посібник з біорізноманіття «Електростанція 2.0: посібник з електрифікації в гармонії з природою».

Як біорізноманіття інтегрується в енергетичний сектор

Перший крок до розуміння того, як інтегрувати природоорієнтовані практики, починається з чіткої стратегії та покрокового підходу, який максимально обмежує негативний вплив на біорізноманіття. Кожен розробник відновлюваної та мережевої інфраструктури повинен визначити пріоритетність заходів, які уникають негативного впливу на біорізноманіття з самого початку, а потім мінімізують, відновлюють і, нарешті, компенсують будь-які залишкові впливи. Ця «ієрархія пом'якшення» є наріжним каменем інтеграції питань біорізноманіття в енергетику.

Правильне розміщення проєктів відновлюваної енергетики також має важливе значення, оскільки це може принести найбільшу користь природі з самого початку. Зокрема, забудовники повинні уникати екологічно чутливих районів і віддавати пріоритет деградованим землям, браунфілдам та іншим об'єктам з низькою цінністю для біорізноманіття.

Виклики та рішення

Реалізація зазначених принципів не обійдеться без труднощів. Вартість інтеграції заходів з біорізноманіття може бути високою, і наразі в країнах-членах ЄС бракує гармонізованих підходів. Крім того, відсутність кількісних даних щодо вимірювання впливу на біорізноманіття ускладнює зусилля з ефективної оцінки та моніторингу результатів збереження біорізноманіття в рамках проєктів. Щоб відповісти на ці виклики, європейські політики повинні забезпечити такі заходи:

1. **Імплементация законодавчої бази щодо клімату та енергетики до 2030 року.**
2. **Фінансові стимули:** запровадити фіскальні стимули та механізми фінансування для підтримки дружніх до біорізноманіття проєктів відновлюваної енергетики. Це має включати виділення європейського фінансування для проєктів маяків, інтегрованих у мережу біорізноманіття, прагматичні екологічні нецінові критерії для аукціонів з відновлюваних джерел енергії та фіскальні стимули для покупців угод про купівлю електроенергії.
3. **Рамкова програма ЄС щодо інтеграції біорізноманіття у різних секторах:** включає просування ієрархії пом'якшення наслідків у сфері енергетики та земельного планування, гармонізацію термінології інтеграції біорізноманіття і підходів до вимірювання, а також сприяння звітуванню про вплив на біорізноманіття.
4. **Краще розуміння взаємодії між екосистемами, інфраструктурою та людьми:** стратегії, які можуть бути використані для покращення ситуації, включають підтримку цільових досліджень і збільшення фінансування ЄС для усунення прогалин у знаннях, запуск кампанії з вирішення проблеми нестачі екологічних навичок і створення Центру компетенцій ЄС для дружнього до природи енергетичного переходу.

Проекти відновлюваної енергетики, які стали лідерами у збереженні біорізноманіття

Проект VERBUND LIFE в Австрії та Німеччині є одним із найкращих прикладів того, як хороші практики біорізноманіття можуть сприяти збереженню видів, одночасно підтримуючи виробництво відновлюваної енергії. Проєкт побудував 14-кілометрову систему відгалужень уздовж річки Дунай, щоб допомогти міграційним шляхам риби, які в іншому випадку були б ускладнені греблею гідроелектростанції.

Вітрова електростанція Griffin у Шотландії з її комплексним планом управління середовищем існування є ще одним зразковим прикладом. Маючи 68 турбін, розташованих на Шотландському нагір'ї, у рамках проєкту висадили 14 тис. місцевих дерев і вжили низку інших заходів, які призвели до збільшення біорізноманіття на 66% порівняно з базовим рівнем до будівництва електростанції.

Ще одним чудовим прикладом є сонячний **проєкт Statkraft Talayuela** в Іспанії, який є однією із найбільших фотоелектричних ферм у всій Європі. Він увібрав у себе технології нового покоління та будівельні технології, які мінімізували вплив на землю та фауну. Однією із таких технік є застосування структурних паль під час встановлення панелей, щоб уникнути використання бетону.

Детальніша інформація:

- [Новина на сайті Euractiv](#)
- [Посібник «Електростанція 2.0: посібник з електрифікації в гармонії з природою»](#)